

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СПОС-а

од 23. фебруара 2008. до 11. јануара 2009. године

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Након избора 23. фебруара 2008. године, нови Извршни одбор СПОС-а (у даљем тексту ИО СПОС-а) кренуо је са уређењем односа у СПОС-у, као и у самој стручној служби СПОС-а и извршним органима и телима СПОС-а, на основу следећа четири принципа:

1) Да се у раду СПОС-а морају одредити приоритети, пошто се пред нама налази велики број нагомиланих проблема, и да рад на њиховом решавању мора бити максимално озбиљан, институционализован и тимски, уз консултовање свих релевантних особа по одређеним питањима. У свему томе, читав рад СПОС-а мора бити посвећен интересима сваког појединачног члана, тако да сваки члан мора имати приближно подједнаку корист од свог чланства, и да, дугорочно гледано, ниједна активност не сме бити заснована на интересу једне интересне групе или групације у чланству СПОС-а.

2) Да се рад СПОС-а учини потпуно јавним (путем часописа Пчелар, интернет сајта и јавних трибина), како би комплетно чланство било правовремено и тачно информисано о свим предузетим активностима, уз могућност да сваки члан СПОС-а појединачно може да провери истинитост извештаја у сваком тренутку. Ову, наизглед сасвим нормалну и уобичајену могућност која нам до тада није била доступна, желели смо одмах да предочимо свима, како би предупредили неаргументоване дискусије по било ком питању и на њима губили драгоцену време као претходних година (Детаљније у Пчелару за април 2008. на 145. страни).

3) Да сви органи и тела СПОС-а морају да одговарају Скупштини, како за свој рад, тако и за свој нерад. Циљ је био да у радна тела уђу само они људи који су спремни да раде и који имају визију циља свог радног тела (савети, комисије, одбори и групације). Након оцена Скупштине 31. јануара 2009. године и оцена Извршног одбора на првој седници након Скупштине о раду радних тела, сва радна тела биће ревидирана ако за тим има потребе, а њихови мање активни чланови замењени.

4) Да сви они који дају допринос активностима СПОС-а, макар и својим добрим саветима, а не могу да буду реално финансијски награђени за свој рад због ограничених средстава СПОС-а, обавезно буду награ-

ђени признањима СПОС-а, јер је то најмање што можемо да учинимо да им се захвалимо и да им кажемо колико ценимо њихов допринос.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ ИЗВРШНОГ ОДБОРА И ПРЕДСЕДНИКА СПОС-а

Скупштина СПОС-а је на последњој седници прихватила програм рада председника СПОС-а, на коме је ИО СПОС-а заједно са председником интензивно радио протеклих 11 месеци. ИО СПОС-а је од марта до децембра 2008. године одржао 7 састанака на којима је просечно по састанку доносио 39,7 одлука. Овде ћемо вам поднети извештај по тачкама.

АКТИВНА САРАДЊА СА ДРЖАВНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

Одмах по ступању на дужност новог руководства, успостављени су први контакти са Министарством пољопривреде. Након првог кратког састанка са тадашњим министром пољопривреде, господином Слободаном Милосављевићем, организован је посебан сусрет којом приликом је министар дао и интервју за наш часопис. Изразио је задовољство нашом иницијативом и обећао институционалну помоћ у решавању комплетне наше проблематике. Интервју сте могли да прочитате у мајском Пчелару за 2008. годину. Тада смо Министарству поднели наше писмене захтеве са 12 приоритета за хитно решавање: непостојање субвенција, проблем фалсификовања меда, проблем са превеликим захтевима за регистрацију просторија у пчеларском домаћинству, непостојање стимулативних субвенција за опрему, проблем са тровањем пчела инсектицидима, проблем са неоникотиноидима, проблем са неадекватним прописима у ветерини и неадекватна здравствена заштита пчела, проблем са пашарином у националним парковима и другим њиховим неодговорним понашањем, проблем са забраном продаје матица, проблем са незавршеном регистрацијом пчелињака, немогућност стављања меда у малопродајне објекте од стране пољопривредних газдинстава, и проблем са лековима за пчеле. Тадашњи министар је обећао да ћемо у 2009. години добити субвенције у износу од 5 евра по

кошници. Одмах је реаговао и дао налог за испитивање квалитета меда на тржишту, који је реализован у децембру. Донета је и Уредба о подстицајима за опрему у пчеларству (Пчелар за април 2008), али са недовољно стимулативним учешћем државе од свега 10-20%. Донета је и Уредба о подстицајима за набавку кошница и ројева за Роме, као и за социјално угрожена, расељена и избегла лица. Убрзо након тога, уследили су избори и добили смо новог министра пољопривреде, господина Сашу Драгина. Кренули смо од почетка, честитали му избор, и послали званични допис са захтевом за састанак. Састанак је организован са помоћником министра пољопривреде, господином Милошем Миловановићем и његовим сарадницима, на коме смо веома аргументовано разговарали и били потпуно задовољни његовим разумевањем наших проблема и жељом да нам се изађе у сусрет у оквиру могућности Министарства. Након тога уследио је низ контаката са посленицима Министарства, о чему смо вас детаљно извештавали у сваком броју Пчелара, па се овде нећемо понављати, измењемо само краћу верзију догађања и постигнуте резултате.

ИЗМЕНИЛИ СМО ЗАКОН О СТОЧАРСТВУ (СЛОБОДНА ПРОДАЈА МАТИЦА И ДРУГО)

Проблем забране продаје матица и ројева од стране пчелара практичара био је један од приоритета. Није постојала сагласност ставова Министарства, науке и СПОС-а. Након исцрпних преговора и обимне аргументације, постигли смо договор и договорили се да нови Закон о сточарству дозволи слободну продају матица, као и у другим државама света, а да тржиште одлучује чије су матице добре. Закон је већ у Скупштинској процедури. Постигнуто је још и то да ће се Правилником регулисати начин држања пчела у насељеним местима, а да ће СПОС учествовати у његовој изради, чиме ће престати бројни проблеми и чак судски процеси у неким општинама због ометања суседа. Такође је у нацрту стајало да је пчеларима забрањено да самостално одгајају ројеве и друштва за продају, без нечијег надзора који би сигурно коштао, што је избачено. Детаље прочитајте у Пчелару за новембар на 547. страни. Што се тиче Закона о сточарству, постоји једна проблематична тачка на коју морамо ставити амандман и обезбедити подршку скупштинског одбора, а то је што се тамо предвиђа да будући пашни катастар Србије воде одгајивачке организације, што са њима нема баш никакве везе, већ само може да доведе до тога да се пашни катастар никада и не води пошто то није њихова интересна сфера те не верујемо да ће показивати интересовање да на томе озбиљно раде, што не смемо да дозволимо. Јер, ако у Европску

Унију једног дана будемо ушли, а не будемо имали добро уређени пашни катастар, онда ћемо се суочити са огромним проблемом да ће било који пчелар из ЕУ без икакве контроле моћи да досели своје пчеле на било коју локацију у Србији, те би могло да дође до пренасељавања терена.

ИЗМЕНИЛИ СМО ЗАКОН О СРЕДСТВИМА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА (ЗАБРАЊЕНО ПРСКАЊЕ БИЉА ТОКОМ ЦВЕТАЊА)

Након стављања на јавну расправу нацрта Закона о средствима за заштиту биља, СПОС се укључио са својим предлозима. Након преговора, постигнут је договор са надлежнима који обезбеђује да од дана доношења новог Закона, прскање воћа и другог биља у цвету средствима за заштиту биља отровним за пчеле буде потпуно забрањено, без изузетака (осим код карантинских болести, што је крајње ретко и по посебном одобрењу министра). То је велики успех, и када се Закон буде донео, моћи ћемо да се похвалимо да имамо један од најмодернијих Закона у Европи по том питању. Закон је већ у спупштинској процедури. Предлог СПОС-а држави да се уведу мандатне казне на лицу места за оне који прскају воће у цвету одбијен је од стране Министарства правде, иако Управа за заштиту биља није имала ништа против. Нећемо одустати од овог захтева, јер га сматрамо једноставним и ефикасним решењем, а надамо се да ћемо наћи решење за превазилажење формалних правних сметњи.

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПЧЕЛИЊАКА И ЕВИДЕНЦИЈА ПЧЕЛАРА

Један од првих задатака ИО СПОС-а било је успостављање контаката са Управом за ветерину, где смо посебну пажњу посветили коначном доношењу Правилника о обележавању пчелињака и евиденцији пчелара (до сада широј јавности познат као Правилник о регистрацији пчелињака). Директор Управе, господин Зоран Мићовић, се сагласио да тај неодложни посао, који је предуслов за било какве мере државе у ветеринарском сектору и по питању евентуалних субвенција, мора што пре да се заврши. Када смо приступили оперативном решавању проблема, наишли смо на више препрека. Најпре, компјутерска база података у Министарству још увек није била спремна, и тек ових дана се до краја дефинише. Затим, приступили смо ревизији нацрта Правилника који је имао многе проблематичне тачке. Након више консултација, када смо се усагласили око коначног текста са господином Небојшом Јовановићем из Управе за ветерину, текст

је прослеђен директору Управе, његовом помоћнику и осталим надлежнима у Управи на усаглашавање. Није било примедби са њихове стране, али је зато било корисних савета, те је предлог додатно унапређен. Када га је Управа за ветерину у потпуности обрадила, текст је прослеђен правној служби Министарства пољопривреде, која није имала техничких могућности да ради на њему скоро два месеца, јер је у оперативном раду по хитном поступку морала да ради на десетак закона из области пољопривреде који су морали да се што пре упуте у скупштинску процедуру (у изради два Закона је учествовао и СПОС). Када је то завршено, приступили су раду на Правилнику, затражили консултације од још неких надлежних у Министарству, и речено нам је да је Правилник сада у завршној фази. Ни они, па ни ми, не можемо тачно знати када ће бити потписан од стране министра пољопривреде, али се очекује да то буде убрзо. Надамо се да неће искрснути неки нови проблеми, те да ће Правилник коначно бити донет.

СУБВЕНЦИЈЕ У ПЧЕЛАРСТВУ

Претходни министар пољопривреде обећао нам је субвенције у пчеларству у износу од 5 евра по кошници за све пчеларе. Након доласка новог министра, поново смо покренули то питање као приоритет свих приоритета, и након преговора добили обећање да ће субвенција за пчеларе у 2009. години ипак бити, у границама могућности Министарства, како нам је тада речено. Каснијим анализама стручних служби у Министарству донет је предлог субвенција у пчеларству за све пчеларе који имају минимално 30 кошница у висини од 430 динара по кошници, који је отишао као предлог према буџету за 2009. годину, са чиме ми нисмо били задовољни. Ми смо тражили субвенције за све пчеларе, јер управо мањи пчелари имају највећу улогу у опрашивању биља, пошто су равномерно распоређени на целој територији Србије, али је ипак донета таква одлука и поред нашег детаљног образложења. Након тога, дошло је до катастрофалне ревизије буџета Министарства пољопривреде, који је смањен скоро за трећину, уместо да, према првим плановима, буде повећан. Ми смо сигурни да ће такво решење оставити дубоке последице у пољопривреди Србије, али догодило се што се догодило. И након тога, из Министарства пољопривреде су нас уверавали да субвенције за пчеларе остају. Међутим, све више, у Министарству се прича о томе да ће субвенције у 2009. у пољопривреди добијати само они који плаћају порез на пољопривреду и то им је једини извор прихода. Министар пољопривреде је давао сличне изјаве још од августа. Одмах након прве такве његове изјаве, ми смо реаговали и послали допис Министарству да то не може да важи у пчеларству јер

пчеле опрашују комплетно биље у републици, а не само на парцелама пољопривредника који живе искључиво од пољопривреде, те тиме унапређују пољопривредну производњу целе државе. Помоћник министра нам је рекао да нас потпуно разуме, и уверио нас је да ће се залагати да тако и буде, мада до дана писања овог извештаја ми још увек немамо коначну праву информацију из Министарства о томе шта је одлучено. Од неких саговорника у Министарству добили смо индиције да се много тога неће знати до детаља, још најмање месец дана и да ће се сада правити нови планови, тј. нова расподела средстава на основу буџета усвојеног 31. децембра 2008. године. На дан писања овог извештаја расподела средстава још увек није окончана. Такође, имамо уверавања шефа одсека за сточарство господина Ненада Терзића, да ће и ове године бити финансијске подршке за куповину опреме у пчеларству, али да ће проценат суфинансирања од стране државе бити стимулативнији, бар 40%.

ПОВОЉНА РЕГИСТРАЦИЈА ПЧЕЛАРСКИХ ВОЗИЛА И ПО НОВОМ ЗАКОНУ

Било је великих проблема са регистрацијом пчеларских возила под повољнијим условима током 2008. године, јер је Управа за саобраћај проследила упутство по коме се таква возила изједначавају са возилима намењеним другим употребним сврхама. Реаговали смо код Министарства унутрашњих послова и у први мах нисмо наишли на задовољавајући одговор. Након новог притиска, који је уследио од друштва пчелара из Петровца на Млави и СПОС-а, обећано је из Министарства да ће се то решити у најскорије време, тј. да ће се послати друго упутство одељењима за регистрацију возила. Убрзо затим, СПОС је добио званичан одговор Министарства да ће и по новом Закону бити повластица за специјална возила, тако да ће пчелари моћи да региструју специјална пчеларска возила најмање на један месец (или више, по жељи), под повлашћеним условима.

ПРОСТОРИЈЕ У ДОМАЋИНСТВУ

Регулисање изградње просторија у домаћинству по либералнијим принципима, као у неким европским земљама, још увек није окончано, преговори су у току. Директор Управе за ветерину дао је сагласност да се Правилник о просторијама модернизује у том погледу. Подршку нам је у том погледу дао и помоћник министра пољопривреде, господин Милош Миловановић, као и начелница Ветеринарске инспекције, госпођа Сања Челебићанин.

ВЕТЕРИНАРСКА ЗАШТИТА ПЧЕЛА

Обезбеђење бесплатних или субвенционисаних здравствених прегледа пчела, иако је на почетку преговора било прилично извесно, показало се као немогуће у овој години, јер су због смањења буџета средства Управи за ветерину знатно умањена, те је принуђена да ревидира и листу болести приоритетних за сузбијање о државном трошку, што се није скоро дешавало. Комисија за здравствену заштиту је добила подршку да америчка куга остане на листи приоритета. У Управи за ветерину наишли смо на добар пријем нашег предлога да се из Програма мера за здравствену заштиту пчела избаце вароа и ноземоза (које у новим условима уопште више немају значај као некада), што би требало да смањи укупну цену редовних здравствених прегледа. Програм мера за 2009. годину још није донет, а начелник Одељења за здравствену заштиту и добробит животиња господин Будимир Плавшић обећао је да ћемо активно учествовати у његовој изради, и захвалио нам се на иницијативи, јер до сада није било никакве сарадње на том плану са Савезом пчеларских организација Србије.

ПРВИ ДРЖАВНИ ПЧЕЛАРСКИ САЈАМ

Прихватањем програма рада на прошлој Скупштини СПОС-а, Скупштина је прихватила и предлог да СПОС организује своју сопствену републичку пчеларску манифестацију, те је ИО СПОС-а интензивно радио на реализацији те одлуке. Припреме смо привели крају, и Први државни пчеларски сајам биће одржан у Београду 14. и 15. фебруара 2009. године у Хали 12 Београдског сајма. Како би сајам, пошто се организује први пут, био успешан и оправдао очекивања, максимална пажња посвећена је маркетингу, обезбеђењу повољности за пчеларе по питању набавке јефтине опреме, те са разлогом очекујемо да ова манифестација заживи. Позивамо вас да своје чланове организовано доведете на Сајам, јер ће бити заиста велика штета да пропусти овај историјски тренутак за српско пчеларство. Детаљан програм добићете наредних дана.

ПЛАСМАН МЕДА

Један од главних захтева чланства више година уназад јесте да се СПОС ангажује на пласману меда, и то је на свакој Скупштини СПОС-а била главна примедба. Иако СПОС нема законска права (као удружење грађана) да откупљује и пласира мед, пронашли смо два начина како на продају меда ипак можемо да утичемо. Први је формирање Берзе меда, која обухвата ком-

плетну понуду меда, тј. све тржишне вишкове које чланови СПОС-а имају. Берза меда је јавна и сви подаци су доступни преко сајта СПОС-а. Сваки члан СПОС-а формира цену по којој жели да прода мед на велико, и прослеђује је Берзи меда по упутству из Пчелара. Берза је заживела, мада је ове године било мало меда, па је и мало понуда, али је најбитније да ће се СПОС у наредном периоду трудити да се сав мед са Берзе пласира на тржиште.

Други начин је проналажење купаца меда у иностранству и њихово спајање са нашим пакерима и дистрибутерима меда, уз СПОС-ову логистичку помоћ и проналажење пчелара са вишковима меда преко Берзе меда. Ове године преговарали смо са 5 потенцијалних купаца меда из иностранства. Тројици нису одговарале цене понуђене од стране наших пчелара, са једним још увек преговарамо, а са једним су преговори завршени и ових дана креће пут Немачке први шлепер багремовог и липовог меда. Цена на велико за багрем се креће од 2,32 евра (три доласка откупљивача код пчелара, да узоркује, одвезе мед и врати празну амбалажу), преко 2,57 евра (ако откупљивач дође једном да узоркује мед, а пчелар га вози до откупљивача, ако је мед добар) и 2,72 евра (ако пчелар вози мед до откупљивача, уз ризик да га врати кући о свом трошку ако анализа не буде добра). Цене за липу под наведеним условима су од 1,92 евра, преко 2,17 евра до 2,32 евра. На жалост, главни проблем је што је прошле године понуда меда била јако мала због лоше паше.

БОРБА ПРОТИВ ФАЛСИФИКАТА

Осим задовољавајуће сарадње са инспекцијом на решавању овог проблема, који је дугогодишњи захтев чланства, СПОС је постигао и договор са руководством Центра за заштиту потрошача "Форум" из Ниша, који има ингеренције на целој територији Републике Србије и одличну медијску покривеност. Предност ове сарадње је у томе што ћемо позвати пчеларе да нам пријаве појаву меда сумњивог квалитета у промету, а Центар ће у сарадњи са инспекцијом узети узорке, уз ту предност што он има законско право да у медијима јавно објави име власника неисправног меда, без обзира да ли су то појединци или фирме.

БОРБА ПРОТИВ УПОТРЕБЕ НЕОНИКОТИНОИДА

Када су нам крајем марта потврђене информације да је бар 30% семена сунцокрета на тржишту третирано неоникотиницидима (углавном Гаучо и Крузер), реаговали смо у Министарству, Управи за заштиту биља. Наишли смо на добар пријем директора Управе, ор-

ганизовали су хитан састанак са свим произвођачима семена сунцокрета и кукуруза, док је фирма Бајер, произвођач имидаклоприда (Гаучо) довела свог стручњака из Немачке. Иако смо доставили научне радове у прилогу, закључак са састанка је био да ће Министарство приступити узимању узорака са терена и њиховој анализи, како би се дошло до истине. Формирана је радна група која је узела узорке, али они до данас нису анализирани због недостатка средстава у Министарству и проблема насталих око утврђивања методологије испитивања, јер је СПОС тражио дозу откривања од једног микрограма на килограм (милионити део грама) на шта наше лабораторије у том тренутку нису биле спремне. На крају је госпођа Снежана Савчић Петрић, начелник Одељења за средства за заштиту и исхрану биља, својим несебичним залагањем успела да обезбеди средства од извесне Агенције, и анализа би требала да се обави средином јануара на Хемијском факултету у Београду. У међувремену, више европских земаља суспендовало је употребу неоникотиноида (Немачка, Словенија, Италија...), али је на крају ЕУ ипак дозволила регистрацију имидаклоприда на целој својој територији, док појединачне земље имају право да га не региструју. Видећемо шта ће бити, јер од светских догађања умногоме зависи и шта ће се дешавати код нас, али имамо разлога за наду. Европски парламент је дао налог Европској комисији да донесе стратегију за спас пчела као угрожене врсте без које нема оваквог облика живота на земљи, а министри пољопривреде свих земаља ЕУ су се сложили да од 2009. године почне уклањање сумњивих и опасних средстава по људско здравље са тржишта и постепена замена мање опасним. Пошто то значи да се са тржишта треба да повуче чак 70% средстава, тај процес неће тећи брзо, али је важно да је процес покренут и да има наде. Међутим, сазнали смо ових дана да је сунцокретово семе за предстојећу сетву у Србији 100% третирано неоникотиноидима, а слично је и са кукурузом. Зато ћемо од Скупштине СПОС-а тражити да се изјасни који вид борбе да изаберемо у таквој тешкој ситуацији у којој се нашао скоро читав свет (наставак институционалне борбе, упознавање јавности, евентуални масовни бојкот сунцокретовете паше, штрајк, грађанска непослушност...).

ГОДИНА ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ

ИО СПОС-а прогласио је 2008. годину годином елементарне непогоде у пчеларству Србије и о томе известио Министарство пољопривреде и медије (најмање 110.000 пчелињих друштава угинуло током претходне зиме само код чланова СПОС-а). Медијска кампања је презентовала јавности тешко стање у пчеларству Србије, створила климу саосећајности са пчеларима,

а у појединим деловима Србије подигла и интересовање грађана за мед. И у Министарству пољопривреде је наш извештај схваћен озбиљно и био је један од главних аргумената за покретање поступка за добијање субвенција, поред осталих разлога који су вам свима познати.

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ЗИМСКИХ УГИНУЋА ТОКОМ ЗИМЕ 2008/2009

ИО СПОС-а сачинио је наведену стратегију која се састоји од низа апитехничких мера и поступака које је требало испоштовати како би се у ову зиму ушло са надом да ћемо боље изимити него прошле године и да се неће поновити велика угинућа. Пролеће ће показати да ли су пчелари испоштовали ове препоруке СПОС-а, објављене на време, у Пчелару за јул 2008. године. О доношењу стратегије као нашој мери, обавестили смо и Министарство пољопривреде, апелујући још једном да је увођење субвенција преко потребно, како би се спасила пчеларска производња у Србији, а још више остала пољопривредна производња која директно зависи од опрашивања.

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ПЧЕЛАРСТВА

Пошто је на прошлој Скупштини донета одлука да се сачини Стратегија развоја пчеларства Србије, формирана је радна група која на томе ради, и очекујемо да тај обиман посао буде окончан током 2009. године.

ЧЛАНАРИНА

Према обећању, одвојили смо чланарину за СПОС од претплате на часопис (детљи у Пчелару за децембар 2008. на 566. страни).

МЕДИЈСКА ПРОМОЦИЈА ПЧЕЛАРСТВА

Посебна пажња посвећена је наступу у медијима. Председник СПОС-а и сарадници обезбедили су медијски простор на чак 29 различитих телевизија широм Србије (ТВ Авала, ТВ Фокс, РТС, Б92, ТВ Бор, ТВ Крагујевац, Канал 9, ТВ Алт, РТВ Војводина, ТВ Пинк, ТВ Чачак, ТВ Сантос, ТВ Голија, ТВ Клисуре, ТВ Аполо, ТВ Трстеник, ТВ Крушевац, ТВ 5, ТВ Галаксија 32, Нишка телевизија, ТВ Јасеница, ТВ Младеновац, ТВ Лесковац, ТВ Коперникус, ТВ Белле Амие и још четири локалне телевизије преко продукције АР ПРЕС), затим 56 радио станица, и 13 листова (Глас јавности, Данас, Блиц, Ало, НИН, Политика, Вечерње новости, Предузеће, Биље и здравље, Подринске, Дневник, Панчевац, Народне новине). Вести су пласиране медијима

и преко агенције Бета, те заправо и не знамо тачан број медија који су те вести преузимали. Такође су на основу наших вести које су пласиране у јавност, локални медији контактирали посленике наших друштава пчелара, те је број покривених медија много већи него што је овде наведено. Слободно можемо да кажемо да је извршен максимални притисак на медије, до сада незабележен, и то на један адекватан начин. Јер, до сада, и када су ретко успевали да се нађу у неким новинама и на телевизији, пчелари су углавном користили прилику да се хвале како су имали добре приносе меда. Тако се у јавности створила слика да су пчелари богати, а ми сви знамо како нам је. Трудили смо се да у свим овим наступима објективно објаснимо тешко стање у пчеларству Србије, да истину приближимо јавности.

ИНФОРМИСАНОСТ У СПОС-У

Учинили смо све да информисаност о раду СПОС-а подигнемо на највиши ниво. У сваком броју Пчелара објављујемо исцрпан извештај о раду и комплетан месечни финансијски извештај. Активирали смо и осавременили интернет сајт СПОС-а од 1. јуна, који без посебне накнаде ажурира председник СПОС-а, на коме је до сада, поред редовних садржаја, објављено чак 490 детаљних и крајње исцрпних вести о раду СПОС-а, које представљају најкомплетнији извештај о нашем раду, који би, ако би се пребацио на папир, имао минимум 250 страница (за 8 месеци). Зато је интернет сајт најдетаљнији и најпрецизнији извор информација, које се тамо постављају у дану догађања, најкасније сутра. Сајт је до данас имао 60.000 посета, а након 8 месеци рада стекао је поверење великог броја пчелара, те га сада дневно посећује најмање 400, а појединих дана и до 600 пчелара.

ПОБОЉШАЊЕ КОМУНИКАЦИЈЕ У СПОС-У

Донета је одлука о набавци умрежених мобилних телефона за чланове ИО СПОС-а и председнике оперативних најактивнијих радних тела, који су до данас уштедели бројне састанке (и прескупе путне трошкове), олакшали и убрзали рад и повећали ефикасност, што се и види на основу бројних предузетих активности. Од ове године нашли смо могућности и издвојићемо средства да уведемо мобилне телефоне и у међусобну комуникацију са најактивнијим друштвима пчелара, а од идуће године, са свим регистрованим друштвима пчелара.

БЕСПЛАТНА ПРЕДАВАЊА

Одлуку Скупштине да се друштвима пчелара финансира по једно бесплатно предавање, ИО СПОС-а је од-

лучио да спроведе тако да свако друштво најпре позове да пошаље списак од пет предавача за које је заинтересовано, уз настојање СПОС-а да обавезно обезбеди једног од њих. Део предавача је обезбеђен на добровољној бази и из списка предавача СПОС-а, а део је требало да се финансира. Међутим, мали се број друштава пријавио, па нису искоришћени ни сви расположиви бесплатни предавачи.

САРАДЊА СА МИНИСТАРСТВОМ ТРГОВИНЕ

Министарство трговине финансирало је СПОС-у обуку за коришћење савремених информационих технологија и интернета у пословању, као и ефикасно повезивање привредних субјеката у кластере. Обука је трајала три дана, а у наредна два месеца 22 полазника, међу којима је и председник СПОС-а, морају да сачине бизнис план на основу стечених знања, након чега ће им министар трговине и услуга господин Слободан Милосављевић крајем марта уручити сертификате. Ако држава и у овој години, као у претходној, буде финансијски подржавала кластере (специфично удруживање правних лица), СПОС ће на основу стечених искустава и знања сачинити план за организовање пчеларских друштава по том принципу.

ТЕХНИЧКА ОПРЕМА

СПОС је својим средствима купио неопходни видео пројектор, а од донације оба београдска друштва пчелара (по 40.000 динара) којима се посебно захваљујемо, набављен је и лаптоп рачунар, тако да је СПОС сада технички опремљен за организовање свих врста едукација.

ЧАСОПИС ПЧЕЛАР

У 2008. години, СПОС је имао 9136 чланова, плус 374 претплатника на часопис Пчелар из Србије, и 1165 из иностранства (укупно 10675 пчелара је читало часопис). ИО СПОС-а је учинио све што је у његовој моћи да подигне квалитет часописа Пчелар на виши ниво. Ви ћете свакако најбоље проценити колико је у томе успео преко издавачког савета, редакције и уредника, али је чињеница да је часопис успевао да прати најновије информације из света и да их преноси нашим пчеларима. Хронични недостатак текстова о техници пчеларења компензован је ангажовањем сарадника да пишу о начину пчеларења познатих пчелара, а за 2009. је предвиђена стимулација за најбољи текст на ту тему (2 кошнице по избору) пошто мало пчелара пише за часопис (поново позивамо да узмете учешће у побољшању квалитета часописа вашим чланцима), те се надамо да ће бити више прилога, а све то у сарадњи са донатором кошница, фирмом Иванић.

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА ЧАСОПИСА ПЧЕЛАР

ИО СПОС-а је донео одлуку да се изврши дигитализација и преостале две године (како би употпунили целу колекцију часописа у првих 110 година излажења). Тако се на сајту СПОС-а сада могу наћи и часописи за 2006. и 2007. годину. Приликом ове дигитализације, СПОС није имао никакве финансијске издатке.

ШТАМПАЊЕ ЧАСОПИСА ПЧЕЛАР

ИО СПОС-а је након тендера за избор штампарије за штампање Пчелара, одабрао Колорпрес из Лапова, која је једина прихватила фиксну динарску цену за штампање све до јануара 2010. године. То је био одличан потез који је дугорочно стабилизовао финансијско стање и олакшао планирање рада у СПОС-у. Ове године смо такође договорили са Колорпресом штампање свих осталих материјала које СПОС припрема у 2009. години, по унапред гарантованој цени која неће зависити од курса евра, чиме смо осигурали стабилност финансијског пословања СПОС-а.

КОНТАКТ СА ЗАДРУЖНИМ САВЕЗОМ СРБИЈЕ

Председник СПОС-а имао је и сусрет са председником Задружног савеза Србије, господином Стојаном Јевтићем, са којим је разговарано о сметњама за несметан развој пчеларског задругарства у Србији. Испоставило се да сличне сметње постоје и код развоја задругарства у другим гранама пољопривреде. Задружни савез ради на њиховом отклањању, али као и свака друга сарадња са државним органима, и ова траје дуго, али је битно нагласити да су идеје Задружног савеза веома квалитетне, и да ће бити од користи и пчеларском задругарству када буду уграђене у законска акта.

ЕКОЛОШКИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ

Са Еколошким покретом Србије договорено је да потпишемо Протокол о сарадњи, који ће омогућити да се међусобно подржавамо на пројектима од заједничког интереса. Наша прва заједничка акција највероватније биће борба против неоникотиноида.

САРАДЊА СА МИНИСТАРСТВОМ ПРОСВЕТЕ

Са Министарством просвете смо ступили у контакт како би договорили коришћење просторија у школама и за наше едукације. Објашњено нам је да је то

најбоље реализовати кроз званичан програм образовања који ће бити регистрован у Министарству. Тај програм биће један од приоритета Комисије за образовање СПОС-а у 2009. години, и са њим ћемо конкурисати како би наше циклусе предавања озваничили и обезбедили просторије за њихово несметано одржавање, које су појединим друштвима пчелара велики проблем.

КОНГРЕС АПИСЛАВИЈЕ У УКРАЈИНИ

Иако је ИО СПОС-а у старту донео одлуку да председник СПОС-а представља СПОС на овом Конгресу, на крају се ипак одустало од тога због непостојања оправдања за таквим путем пошто Конгрес није био организован на довољно високом нивоу, да би се са њега могле да донесу корисне информације за наш Савез.

ОКРУГЛИ СТОЛОВИ

СПОС је учествовао у организацији више округлих столова у овом периоду, на којима је приближио своје активности чланству (Смедеревска Паланка, Ариље, Ниш, Шабац...). Округлом столу у Смедеревској Паланци присуствовао је и државни секретар Министарства пољопривреде, господин Жељко Радошевић. Треба нагласити да је Министарство пољопривреде у Медвеђи организовало до сада једину јавну трибину искључиво из области пчеларства.

КОНКУРС ЗА ПОДРШКУ ПЧЕЛАРСКИМ МАНИФЕСТАЦИЈАМА

На конкурс за подршку пчеларским манифестацијама у 2009. години јавила су се само два друштва пчелара, из Смедеревске Паланке и Сурдулице, па је ИО СПОС-а одлучио да обе манифестације подржи са по 25.000 динара.

ПОДРШКА САВЕТОВАЊУ НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ФАКУЛТЕТУ

ИО СПОС-а је одлучио да подржи традиционално саветовање на Пољопривредном факултету, тако што је омогућио бесплатно најављивање скупа у Пчелару у противвредности од 31.000 динара.

ПЧЕЛАРСКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Популаризацији пчелињих производа и пчеларства значајно су допринела и наша бројна друштва пчелара, која су организовала квалитетне изложбе, нека учествовала и на сајмовима пољопривреде, здраве

хране, туризма и хортикултуре. Један број друштава је поводом манифестација штампао пригодне брошуре и флајере и делио посетиоцима са мањим паковањима меда, што препоручујемо свим друштвима која имају такве могућности. Посебан допринос дала су и друштва пчелара која су организовала предавања апитерапеута и нутрициониста за ширу јавност, преко класичних предавања или преко телевизијског емитовања.

САРАДЊА СА ПРИВРЕДНОМ КОМОРОМ СРБИЈЕ

Сарадња са Привредном комором остварена је путем више састанака на којима смо добијали корисне савете, али и давали предлоге који су прихваћени. Тако смо добили подршку за неке наше амандмане на законе који су споменути у овом извештају, што је од посебног значаја. Групација за пчеларство Привредне коморе упутила је министру пољопривреде захтев за увођењем субвенција у износу од 1500 динара по кошници (што је подржао и СПОС), а то је учинила и Асоцијација професионалних пчелара Србије.

ЗАКОНСКО УРЕЂЕЊЕ ЧЛАНСТВА ОСНОВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА У СПОС-У

ИО СПОС-а је због непостојања адекватне документације о учлањењу својих основних организација у СПОС, затражио неопходну документацију од свих друштава, којом основне организације доказују да постоје и да су чланови СПОС-а на законит начин. До дана писања овог извештаја, 172 друштва су доставила сву потребну документацију, код 2 недостаје само приступница, код 9 је добијање ПИБ-а у поступку, а 12 друштава није доставило никакву документацију. Они који нису доставили потпуну документацију, у позиву за Скупштину нису добили образац овлашћења за делегате на Скупштини, а имају рок до Скупштине, а и на самој Скупштини (ако желе да пуноправно учествују у њеном раду) да доставе недостајуће материјале, што значи да на Скупштину морају поред материјала да понесу и печат друштва. Жао нам је због ових непријатности, али морамо поштовати законску процедуру.

НЕПОСТОЈАЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Пошто претходна Скупштина није ни разматрала ни усвојила финансијски план за 2008. годину, ИО СПОС-а је у консултацији са Надзорним одбором и надлежним државним органима, био принуђен да ради по старом финансијском плану одређено време, док се чланице СПОС-а нису већином гласова писмено изјас-

нине и подржале нови предлог финансијског плана ИО СПОС-а.

САРАДЊА СА МЛАДИМ ИСТРАЖИВАЧИМА

У организацији Младих истраживача Београда и суорганизацији СПОС-а, а уз суфинансирање Секретаријата за спорт и омладину Града Београда (50.000 динара) и СПОС-а (8.000 динара), у Београду ће се од 12. до 15. јануара за ученике основних и средњих школа реализовати Курс о пчелама, пчеларству и меду, примерен узрасту омладине од 13 до 18 година, на коме ће стећи основна практична знања примењене биологије, потребна за исправно коришћење меда у здравој исхрани, козметици и лечењу.

УЧЕШЋЕ У ЕКСПЕРИМЕНТУ

Проналазач из Београда Мијат Миљковић по договору са СПОС-ом уступа СПОС-у на испитивање његових 100 елиминатора електромагнетног стреса за 4-5 пчелињака чланова СПОС-а (који ће их бесплатно добити, уз обавезу враћања након годину дана) ради учешћа у експерименту утврђивања ефикасности овог елиминатора у пчеларству (детљи у фебруарском Пчелару).

РАД РАДНИХ ТЕЛА

Радна тела радила су по плану активности које им је прописао ИО СПОС-а (објављен у Пчелару за април 2008. године почев од 145. стране), а овде ћемо издвојити приоритете којима су се највише бавила:

Савет за економска питања је константно учествовао у свим активностима везаним за финансијско пословање СПОС-а (као саветодавно-контролни орган) и израду финансијског плана који нисмо имали, јер га претходна Скупштина није ни разматрала ни усвојила. Такође је учествовао у изради финансијског плана за 2009. годину, што није био нимало једноставан задатак, јер смо желели да буде што прецизнији.

Комисија за образовање је извршила избор предавача СПОС-а по новим, строжијим критеријумима и радила на Плану образовања пчелара Србије који би требало да буде усвојен у 2009. години. Добила је и нови задатак, избор најбољег текста о техници пчеларења у сваком броју Пчелара, на основу кога ће аутори 12 таквих текстова добијати на поклон, поред хонорара, и две кошнице по избору, дар фирме Иванић. Комисија ће такође вршити ревизију нацрта Приручника "Препоруке за савремено и високопродуктивно пчеларење" на коме тренутно

увелико раде остале надлежне комисије.

Комисија за здравствену заштиту је преко свог председника учествовала у формирању свих предлога према Министарству по питању ветеринарске заштите пчела. Председник Комисије је на састанку са помоћником директора Управе за ветерину, господином Звонимиром Ротом, добио подршку свих присутних епизоотиолога Србије да се америчка куга нађе на листи болести приоритетних за сузбијање о државном трошку и у 2009. години, а коначна одлука биће донета крајем јануара, када се буде знало која су средства одобрена за програм мера здравствене заштите животиња и каква ће рационализација бити неопходна. Ових дана Комисија ће приступити и изради програма здравствене заштите пчела за чланове СПОС-а који ће бити саставни део Приручника "Препоруке за савремено и високопродуктивно пчеларење", који ће добити сви чланови СПОС-а у 2009. години. Комисија је учествовала и у организовању семинара у сарадњи са Факултетом ветеринарске медицине, са предавачем из Шведске, професором Ингемаром Фризом. У Пчелару за јун објављен је и списак регистрованих лекова за сузбијање варое, на основу података добијених из Агенције за лекове. ИО СПОС-а донео је одлуку о забрани рекламирања нерегистрованих лекова за пчеле у часопису Пчелар, како се пчелари не би доводили у заблуду.

Комисија за технику и рационализацију пчеларења је осим редовних активности, највише радила на припреми материјала за Приручник "Препоруке за савремено и високопродуктивно пчеларење". Тај материјал је тренутно на коректури код познатих пчелара практичара, како би се припремиле заиста вредне званичне препоруке СПОС-а за пролећни развој пчела, борбу против ројевог нагона и квалитетно узимљавање пчелињих друштава.

Комисија за техничко-технолошки развој је осим редовних активности, највише радила на припреми материјала за Приручник "Препоруке за савремено и високопродуктивно пчеларење", у коме је издвојила позитивна техничко-технолошка решења код пчеларске опреме и формирала предлог за унапређење са минималним улагањима.

Комисија за квалитет пчелињих производа је размотрила стање на тржишту и предложила мере контроле квалитета, те је Министарству упућен добро образложени захтев за контролом квалитета пчелињих производа на тржишту. Контрола квалитета меда од стране инспекције је кренула крајем децембра 2008. године и обухвата и продавнице и пијаце. Дошли смо и до података о увозу полена и воска из Кине, али их не можемо објавити док не будемо имали званични

документ издат од стране надлежних државних органа.

Комисија за међународну сарадњу је одржавала директне и посредне контакте са пчеларским стручњацима у свету, што је крунисано доласком најбољег познаваоца ноземозе професора Ингемара Фриза из Шведске на предавање у Београд (у сарадњи са Факултетом ветеринарске медицине), а током Првог државног пчеларског сајма у фебруару, предавања ће одржати Владо Аугуштин из Словеније и Златко Томљановић из Хрватске. На основу члана 9 Статута СПОС-а, одлуке ИО СПОС-а и консултације са правном службом Канцеларије Владе Србије за европске интеграције, са Хрватским пчеларским савезом потписан је Протокол о сарадњи, који је омогућио заједничке пројекте заинтересованих друштава пчелара из пограничних региона и формализовао њихове досадашње односе. У марту следи потписивање сличног Протокола са Пчеларским савезом Словеније, као и разговори са делегацијом СПОС-а и делегацијом нашег Министарства пољопривреде, у којима ће нам руководство словеначког савеза несебично пренети своја драгоцене искуства у успешном искоришћењу средстава из Фондова Европске Уније, где је Словенија била једна од најуспешнијих земаља по питању процента искоришћености средстава намењених пчеларству, јер су многе земље због неорганизованости и недостатка потребних знања искористиле веома мали проценат, и средства су практично пропала, тј. никада нису стигла у те земље (као знак захвалности и добре воље за сарадњом и преносом потребних нам знања, председник СПОС-а ће том приликом на њиховом саветовању одржати бесплатно предавање). Пред потписивањем смо таквог Протокола и са Савезом пчеларских организација Републике Српске. Наставићемо такве контакте и са осталим савезима у региону, зарад остварења заједничких интереса.

Комисија за признања је свој посао обављала на стандардан и коректан начин. Стигле су критике да је признања опет превише, али ми нисмо криви што на последњој Скупштини СПОС-а није разматран и усвојен предлог новог Правилника о признањима са строжијим критеријумима.

Комисија за локалну проблематику пчеларских организација, осим редовних активности, интензивно ради на припреми Приручника "Прописи у пчеларству и упутства за њихову примену у пракси" који ће добити сваки члан СПОС-а у 2009. години.

Комисија за пчелиње паше, израду пашног катастра и подстицање селећег пчеларења је, дугорочно гледано, направила сигурно највећи посао посматрано са финансијског аспекта. Наиме, са надлежнима је по-

стигнут договор да се у оквиру државне акције пошумљавања "Милион стабала за Србију" која траје до 2015. године, укључе и стабла медоносног дрвећа, питомог кестена, липе, еводије и софоре, тако да ћемо за десетак година имати сасвим нове врсте паша на територији Србије, што ће значајно подићи рентабилност пчеларења. И сама друштва пчелара, на основу оваквог договора, могу покретати додатне пројекте на територији својих општина на државном земљишту, те тиме додатно повећати засађене површине.

Комисија за осигурање од ризика у пчеларству је у сарадњи са осигуравајућим кућама пронашла најбољу понуду и преко Пчелара позвала заинтересоване да се пријаве ако желе да осигурају своје пчеле (Детаљи у Пчелару за децембар 2008. године на 570. страни).

Комисија за нормативно уређење СПОС-а, правна питања и Статут била је једна од активнијих. Продужен је рок за пријем примедби на нацрт новог Статута, све примедбе су анализирани, и формиран је нови предлог Статута који је требало да се разматра и усвоји на Скупштини СПОС-а 31. јануара 2009. године, јер се нови Закон о удружењима грађана у децембру коначно нашао на дневном реду Скупштине Србије и требао је да буде усвојен до Нове године. Међутим, у последњи час, скинут је са дневног реда пре гласања, те се доношење новог Статута опет одлаже. Ми као Савез због тога имамо велику штету, јер би нам нови Статут отворио нове могућности за брендирање и пласман меда. Комисија је консултована и око израде конкурса, јавних позива и других сличних докумената.

Комисија за вођење преговора о куповини пословног простора је веома детаљно размотрила понуду некретнина на тржишту и дошла до неколико могућих решења, о чему смо вас већ извештавали (4 варијанте: куповина готовог пословног простора, учешће у изградњи новог простора, куповина плаца и монтажног објекта, или градња Пчеларског дома). Пошто је Скупштина СПОС-а донела одлуку да се ради на припреми куповине пословног простора за Савез, а да ће донети коначну одлуку када за то буде дошло време, ИО СПОС-а је ове године издвојио значајна средства која би могла да буду употребљена и у ту сврху када се стекну услови и када прикупимо довољно новца. Сматрамо да још нисмо финансијски спремни за такав подухват. Ипак, тренутно СПОС има близу 3,45 милиона динара издвојених средстава (близу 40.000 евра). Само у овој години платили смо дуг који је остао из претходне године у износу од 615.921 динара, и остало нам је нето 1.621.000 динара, што укупно износи око 2.237.000 динара реал-

ног вишка средстава, углавном зато јер су приходи СПОС-а у овој години били већи од планираних, расходи мањи од планираних, а трудили смо се и да послујемо рационално и штедљиво.

Комисија за апитерапију и сарадњу са Српским апитерапеутским друштвом је сачинила квалитетан план рада на популаризацији пчелињих производа, који ће се остваривати у континуитету. Организован је Први национални стручни семинар о апитерапији у Зрењанину у сарадњи са Српским апитерапеутским друштвом и друштвима пчелара из Зрењанина и Мужље. Добра сарадња са Српским апитерапеутским друштвом резултирала је и несебичном и бесплатном помоћи већине његових чланова на изради популарног ДВД филма СПОС-а о примени пчелињих производа у исхрани, превенцији и лечењу болести под називом "Здравље из кошнице", на чему им се посебно захваљујемо. Филм ће бити завршен до краја јануара и дистрибуиран у 10.000 примерака.

Комисија за историографију и пчеларску баштину није могла да ради по плану јер није било издвојених средстава за ту намену, али су направљени планови на основу задатака добијених од ИО СПОС-а приликом формирања (Пчелар за април 2008. године на 147. страни). Задаци и истраживања која би ова комисија требало да обавља захтевају велика средства, а ИО СПОС-а је сматрао да су издвојени приоритети у раду толико битни да траже комплетну нашу пажњу, како би обезбедили боље услове за живот и рад пчелара. Због тога ИО СПОС-а нарочито жали, али је реалност таква, и нада се да ћемо крајем 2009. године бити у стању да покренемо озбиљну иницијативу за писање историје српског пчеларства.

Одбор за маркетинг и односе са јавношћу је поред редовних активности (креирања и израде честитке за Нову годину у количини од 10 комада по члану СПОС-а, флајера и плаката поводом верских празника и за борбу против грипа, које су чланови СПОС-а добили по један примерак, преко свог председника друштва, 10-15 дана пре Нове године, као и флајер за учлањење у СПОС у дупло већој количини него што су друштва имала чланова у 2008. години), Комисија је остварила велики медијски пробој преко дневног листа Глас јавности и двонедељника Биље и здравље. Ускоро креће и сарадња са још једним часописом (У здравом телу) намењеним онима који желе да живе здраво, који ће бити један од медијских покровитеља Првог државног пчеларског сајма. У Гласу јавности се сваког четвртка у пуном колору на две стране објављује рубрика у сарадњи са СПОС-ом, која популарише пчелиње производе у јавности, у тиражу од око 60.000. У часопису Биље и здравље се објављују текстови на чак 2-4 стране зависно од броја до броја, у ти-

ражу од 45.000. Када би платили огласни простор у овим јавним гласилима да објавимо те текстове, за Глас јавности би морали да издвојимо нешто преко 9 милиона динара годишње, а за Биље и здравље најмање 2 милиона, што укупно износи чак 11 милиона динара. Поређења ради, укупни приходи СПОС-а у прошлој години износили су 15,5 милиона. Када би смо ту урачунали и наступе на другим медијима, укупна финансијска вредност заузетог простора у медијима превазишла би годишњи буџет СПОС-а. Овакав вид сарадње је значи обострано користан и зато је и успешан и плононосан. Ова јавна гласила добила су добре и занимљиве текстове и већи тираж, а СПОС остварује свеопшти циљ свих пчелара - популаришу се пчелињи производи као здравствено исправна храна и лек, без ичијег појединачног рекламирања. Маркетинг смо засновали на принципима да је српски мед најбољи за здравље јер потиче са територије где се живи (што је медицински оправдано) и да грађани треба да га набављају од пчелара, уз препоруку да то чине од наших чланова, који ће у 2009. години моћи да им се легитимишу идентификационом картицом. ДВД који радимо на ту тему ће највише помоћи у промоцији такве препоруке у јавности. Биће послат свим телевизијама са дозволом за неограничено емитовање. ИО СПОС-а је расписао и конкурс за избор облика амбалаже само за чланове СПОС-а (Пчелар за децембар 2008, страна 607), што је први корак ка брендирању нашег меда, чим буде промењен Закон о удружењима грађана. Са ревијом Моћ природе успостављена је бесплатна и стална месечна размена огласног простора на бази реципроцитета. Успостављен је контакт са РТС-ом у оквиру покушаја да се покрене сарадња кроз редовну ТВ емисију. Надамо се да ће исход бити позитиван. На предлог овог Одбора расписан је и конкурс за организовање едукативне студијске екскурзије за лекаре по питању апитерапије, али се нико није јавио. Користимо прилику и да се извинимо што маркетиншки материјал ове године није штампан паралелно и у ћириличном и у латиничном издању, као и часопис Пчелар. Ако то буде захтевано и у идућој години, треба нагласити да то значи да ће маркетиншки материјал графички бити много сиромашнији, пошто је потпуно засебно штампање тих материјала веома скупо и недостижно за СПОС због малог тиража. А замена црне плоче при штампању (као у случају часописа) је знатно јефтинија и лако остварива, али то значи да ће материјал бити монотон и једноставан, без пуне интенције да привлачи пажњу на читање. Јер, као и у часопису, сва слова онда морају бити искључиво црне боје (чак и наслови), без преклапања са фотографијама.

Комисија за усклађивање законске регулативе са позитивним европским прописима и стањем на терену је активно учествовала у креирању предлога према

Министарству пољопривреде. Председник Комисије је посетио Регионални савез пчелара Чонградског округа у Мађарској и дошао до података о законским решењима у њиховој земљи.

Савет за заштиту пчела од тровања је активно учествовао у прикупљању података са терена. Имао је саветодавну улогу према ИО СПОС-а у борби против тровања пчела пестицидима. ИО СПОС-а је члана Савета, доктора Слободана Миленковића из Чачка послао на 10. међународни симпозијум "Пестициди и пчеле" који је одржан под покровитељством Апимондије у Букурешту, а његов извештај са симпозијума моћи ћете да прочитате у Пчелару за фебруар 2009. године. Информације донете са овог симпозијума су знатно помогле ИО СПОС-а у борби против коришћења неоникотиноида у Србији, о чему ће бити више речи на другом месту у овом извештају.

Одбор за успостављање контаката са институцијама је одиграо веома важну улогу у успостављању контаката са Министарством пољопривреде и Министарством трговине, и давао је одличну оперативну и информациону подршку председнику и ИО СПОС-а током целе године. Улога овог Одбора у оперативном раду СПОС-а била је круцијална.

Групација професионалних пчелара је сачинила основе организовања професионалних пчелара у оквиру СПОС-а и ускоро треба да донесе конкретан програм мера којима би СПОС могао да помогне професионалним пчеларима. Групација је активно учествовала у успостављању контаката са државним институцијама. Консултована је о комплетној проблематици везаној за професионалне пчеларе када су се преговори у Министарству пољопривреде њих дотicali.

Групација одгајивача матица, иако је имала објективне проблеме у свом раду, успела је да сачини амбициозан програм рада. Консултована је по питању Закона о сточарству (који регулише одгајање матица) и дала је конструктивне предлоге који су били од велике користи приликом преговора у Министарству пољопривреде. Када се Закон о сточарству буде донео, ова групација мораће да одигра једну од круцијалних улога у имплементацији Закона и његовом приближавању пчеларима.

Групација пакера и дистрибутера меда је лепо почела са радом, постигнута је сагласност око препоручене цене меда у малопродаји, и договорено је да се крене у заједнички маркетинг меда, тј. да и пакери и дистрибутери меда од продајне цене одвајају извештан проценат за маркетинг. Састанак на коме је то требало да се детаљно договори је пар пута отказиван и до данас се није одржао. Ипак, уз ретке изу-

зетке, на свим другим скуповима, чланови ове група-
ције су показивали више него коректан однос према
СПОС-у и верујемо да је развој дубље сарадње ите-
како могућ, само је потребно да се за њу стекну одго-
варајући услови. Пакери који имају извозни број за
извоз меда у Европску Унију, учествовали су на тен-
деру СПОС-а у оквиру пројекта СПОС-а за извоз меда,
и одабран је најповољнији понуђач.

**Групација произвођача и дистрибутера прибора,
опреме, сатних основа, хране за пчеле и лекова за
пчеле** настала је након што је ИО СПОС-а преузео у
своје руке организацију рада три самосталне група-
ције из којих је на крају произашла ова једна, јер саме
нису успеле да се конституишу тако да могу опера-
тивно да раде. Чини нам се да нису схватили нашу
идеју да их окупљамо зарад њиховог интереса, који
је и наш интерес, да буду што јачи и да сутра могу да
издрже конкуренцију, а ми да постигнемо макси-
мални квалитет репроматеријала сваке врсте по при-
стојним ценама. Такође смо желели да објединимо

њихове капацитете и помогнемо им да заједнички на-
ступе на страном тржишту, а онда би због њихове
веће производње цене пале и за нас. На крају им је
пслато детаљно писмо у коме је наша идеја образ-
ложена, већина је прихватила и основана је ова нова
групација, која се договорила око принципа даљег
рада, наступа на Пчеларском сајму у фебруару и на-
ступа на Конгресу Апимондије. Такође, велики број
чланова ове групације је прихватио да на нашем
Првом државном пчеларском сајму понуди пчеларску
опрему и репроматеријал са попустом само за посе-
тиоце сајма, што ће пчеларима омогућити да дођу до
квалитетне опреме по најнижим могућим ценама.

За ИО СПОС-а,

*Председник СПОС-а,
Др мед. Родољуб Живадиновић*